

“Liegen de gasmeters?”

Tussenrapportage aan het Ministerie van Economische Zaken

28 september 2007

NMa/DTe

Den Haag, september 2007

Projectteam:

Edwin Edelenbos

Thijs Fransen

Edin Ibrovic

Menno van Liere

Mark te Velthuis

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Samenvatting.....	3
Inleiding.....	4
1 Uiteenzetting van het wettelijk kader.....	6
1.1 Inleiding.....	6
1.2 Artikel 44 van de Gaswet	6
1.3 Meetvoorwaarden gas - RNB -	7
2 Resultaten van het meet-technisch onderzoek.....	8
2.1 Inleiding.....	8
2.2 Uiteenzetting volumerherleidingsmethodiek.....	8
2.3 Opzet onderzoek.....	8
2.4 Theoretische analyse van de opwarmsnelheid.....	9
2.5 Het metrologisch functioneren van huishoudelijke gasmeters.....	9
2.6 Beoordeling van de AnMar rapporten.....	10
2.7 Tussentijdse conclusies	10
2.8 Vervolgstappen in het meet-technisch onderzoek.....	10
3 Uitkomsten van het leveranciersonderzoek	11
3.1 Inleiding.....	11
3.2 Opzet onderzoek.....	11
3.3 Uitkomsten van het onderzoek.....	12
3.3.1 Bekendheid met gasexpansie door vergunninghouders gas	12
3.3.2 Invloed van gasexpansie op het leveringstarief en winstmarge.....	13
3.3.3 Zienswijze NMa/DTe op meetwinst als onderdeel van de brutomarge.....	15
3.3.4 Invloed mogelijke aanpassing meetstandaard op het leveringstarief	15
3.4 Belangrijkste tussentijdse conclusies uit het leveranciersonderzoek	16
3.5 Vervolgstappen in het leveranciersonderzoek	17
4 Tussentijdse conclusies van het onderzoek	17
4.1 Inleiding.....	17
4.2 Meet-technisch onderzoek.....	18
4.3 Leveranciersonderzoek	18

BIJLAGEN (OPGENOMEN IN BIJLAGENBOEK)

- Bijlage 1: Informatieverzoek aan vergunninghouders
- Bijlage 2: Uittreksel uit reconciliatie Gasmarkt (versie 1.2)
- Bijlage 3: Onderzoeksrapport Kiwa Gas Technology (fase 1)

Samenvatting

In het voorjaar van 2007 heeft AnMar Research Laboratories een onderzoek gepubliceerd waarin wordt gesteld dat gasmeters onnauwkeurig meten en een volumeherleidingsfout wordt gemaakt, waardoor de Nederlandse consument 350 miljoen Euro op jaarbasis teveel betaald. Op verzoek van De Minister van Economische Zaken heeft NMa/DTe vervolgens een onderzoek ingesteld naar bovengenoemde problematiek. Hiertoe is een meet-technisch onderzoek uitgevoerd (door Kiwa Gas Technology) en een leveranciersonderzoek (door NMa/DTe). In deze [tussenrapportage](#) worden de tussentijdse conclusies gepresenteerd. In het voorjaar van 2008 zal NMa/DTe haar definitieve bevindingen rapporteren.

Tussentijdse bevindingen meet-technisch onderzoek

Een laboratorium onderzoek heeft uitgewezen dat de gastemperatuur door warmte-uitwisseling met de omgeving afwijkt van de temperatuur zoals gehanteerd in de zeven graden methode voor volumeherleiding. Dit heeft vervolgens invloed op de hoeveelheid gemeten gas door de gasmeter van een kleinverbruiker. De verschillen tussen huishoudens lijken significant en mede afhankelijk te zijn van de woonsituatie (bij hoogbouw is de afwijking groter dan bij laagbouw). In de komende maanden wordt een veldonderzoek uitgevoerd waar deze effecten nader onderzocht zullen worden. Op basis hiervan kan NMa/DTe in haar definitieve rapportage uitspraken doen over de omvang van de miswijzing ten gevolge van gasexpansie.

Verder heeft onderzoek aangetoond dat balgengasmeters een bepaalde onnauwkeurigheid hebben, waarbij de metrologische miswijzing (mate van nauwkeurigheid van de meter waarbij druk- en temperatuurseffecten worden uitgesloten) bij een lage gasafname +0,92% bedraagt en bij een hoge gasafname -0,17%. Hoewel er daarmee sprake is van een miswijzing, ligt deze binnen de IJkwettelijke nauwkeurigheids grenzen en is de miswijzing kleiner dan AnMar in haar onderzoek stelt.

Tussentijdse bevindingen leveranciersonderzoek

Op grond van haar onderzoek heeft NMa/DTe geconstateerd dat vergunninghouders bekend zijn met gasexpansie en dat de zogenoemde meetwinst die hierdoor ontstaat volgens vergunninghouders tussen de 1% en 1,7% ligt. Deze percentages zijn echter schattingen, gebaseerd op cijfers van voor de liberalisering. NMa/DTe heeft vooralsnog geen inzicht in de exacte omvang van de meetwinst en kan als zodanig deze percentages niet verifiëren. In de komende maanden wordt nader onderzoek verricht hiernaar.

Bij het inkopen van gas kunnen vergunninghouders geen rekening houden met gasexpansie. De meetwinst die ontstaat als gevolg van gasexpansie wordt echter wel verdisconteerd in het leveringstarief (als onderdeel van de brutomarge). NMa/DTe merkt hierover op dat dit ook voor de liberalisering gebruikelijk was en dat er tot nu toe geen signalen zijn dat vergunninghouders hierdoor een *extra* brutomarge zullen ontvangen.

Indien de zeven graden methode voor volumeherleiding wordt aangepast zodat herleiding nauwkeuriger geschiedt, zal de hoeveelheid gas waarvoor een kleinverbruiker uiteindelijk dient te betalen afnemen. Dit heeft als gevolg dat de inkomsten van een vergunninghouder teruglopen. Mede gezien het feit dat de brutomarge zeer klein is, kan en zal een vergunninghouder hogere leveringstarieven gaan hanteren om dit te compenseren. Het ligt het voor de hand dat een aanpassing van de meetstandaard ook zal leiden tot een aanpassing van het Vangnetmodel.

Inleiding

Aanleiding

In maart 2007 heeft AnMar Research Laboratories (hierna: AnMar) een onderzoek gepubliceerd inzake de (in)correcte meting door balgengasmeters en de gevolgen daarvan voor kleinverbruikers van gas¹. In dit rapport stelt AnMar dat er sprake is van een structurele meetfout door gasmeters en een volumeherleidingsfout², waardoor de Nederlandse consument 350 miljoen Euro op jaarbasis teveel betaalt.

Deze uitspraak heeft in de media ophef veroorzaakt en, getuige de vragen van consumenten die zijn binnengekomen bij ConsuWijzer - het informatieloket van de overheid -, ook consumenten verontrust. Naar aanleiding van de publicatie van het AnMar onderzoek zijn er tevens kamervragen gesteld aan de Minister van Economische Zaken (hierna: de Minister). Naar aanleiding hiervan heeft de Minister een meet- en gastechnisch onderzoek, evenals een onderzoek naar het functioneren van de energiemarkt aan de Tweede Kamer toegezegd.

Onderzoeksopdracht

De Minister heeft het bovengenoemde onderzoek belegd bij de Directie Toezicht Energie van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: NMa/DTe) en daarbij de volgende onderzoeksopdracht meegegeven:

Meet – en gastechnisch onderzoek

1. *Is er aanleiding om de huidige methode van volume herleiding, zoals beschreven in de Meetcode Gas (B1.3.5.) te herzien?*
 - a) wat is het oordeel van gastechnische experts over de bevindingen van dr. ir. van Putten zoals gepresenteerd in zijn onderzoeksrapport van maart 2007?
 - b) welk oordeel kan worden gegeven over het metrologisch functioneren van de gasmeters, is er sprake van structurele afwijkingen in de volumemeting, en zo ja, vallen die binnen de IJkwettelijke normen?
 - c) welke uitspraken kunnen worden gedaan over de opwarmingssnelheid van gas, wat is de relatie tussen de locatie van de gasmeter in het huis en de plek waar het gas de ondergrond verlaat en hoe verhoudt zich dat tot beschikbare gegevens over de plek waar in het gemiddelde Nederlandse huishouden de gasmeter is geplaatst?

¹ AnMar Research Laboratories: "Residential Gas-metering: How good is it?"

² Deze meetfout bedraagt volgens AnMar ongeveer 1,5%, structureel in het nadeel van de consument. Bij de terugrekening van gasverbruik naar normale omstandigheden wordt volgens AnMar een volumeherleidingsfout gemaakt. Als basis wordt de 7 graden methode gebruikt (zoals omschreven in de meetvoorwaarden gas - RNB -), terwijl de werkelijke temperatuur van het gas veel hoger zou zijn door opwarming onder de grond en in het huis. Deze volumeherleidingsfout zou 5% zijn. Samen zouden structurele meetfout en volumeherleidingsfout nog wel binnen de wettelijk toegestane meetafwijking vallen, maar AnMar claimt impliciet dat de toegestane fout veel kleiner kan/moet zijn: "Het zou beter zijn als er een 20-graden methode werd ingesteld."

Functioneren van de markt

2. *Indien uit de 1^e hoofdvraag blijkt dat er sprake is van structurele meetafwijkingen in het nadeel van de consument, is er dan vervolgens sprake van onredelijke winstmarges bij gasleveranciers of enig andere constatering met betrekking tot onnauwkeurige volumeherleiding die op basis van artikel 44 van de Gaswet interventie van NMa/DTe rechtvaardigen?*

- d) worden eventuele structurele meetafwijkingen verdisconteerd in de leveringstarieven van gas zoals wordt gesteld door EnergieNed (persbericht 2 april 2007)?
- e) is er aanleiding om aan te nemen dat de leveringstarieven voor gas zullen stijgen indien meetverschillen standaard worden gecorrigeerd?

Onderzoeksopzet

Meet- en gastechnisch onderzoek

NMa/DTe heeft Kiwa Gas Technology gevraagd om het meet- en gastechnisch onderzoek uit te voeren. Om een oordeel te vellen over de bevindingen van het AnMar onderzoek en het metrologisch functioneren van de gasmeter te kunnen beoordelen (onderzoeksvraag 1a en b), heeft Kiwa Gas Technology de afgelopen maanden een laboratorium onderzoek uitgevoerd en een theoretische analyse gedaan van bestaande materialen en (theoretische) modellen. Daarnaast wordt thans een veldonderzoek uitgevoerd om uitspraken te kunnen doen over onder andere de opwarmingssnelheid van gas (onderzoeksvraag 1c).

Functioneren van de markt

Om a) zicht te krijgen op de mate waarin eventuele structurele meetafwijkingen verdisconteerd worden in leveringstarieven van vergunninghouders en b) het effect van het corrigeren van meetverschillen op de leveringstarieven in kaart te brengen (onderzoeksvraag 2d en e), heeft NMa/DTe de afgelopen maanden zes vergunninghouders geïnterviewd.

Leeswijzer

In deze tussenrapportage wordt allereerst het wettelijk kader in hoofdstuk 1 uiteengezet. Vervolgens worden in hoofdstuk 2 de tussentijdse bevindingen van het Kiwa Gas Technology onderzoek gepresenteerd en vraag 1a en b beantwoord³, terwijl in hoofdstuk 3 de tussentijdse bevindingen van het leveranciersonderzoek worden gepresenteerd (en vragen 2d en e beantwoord). Tenslotte worden de tussentijdse conclusies van het onderzoek in hoofdstuk 4 gepresenteerd.

³ In de definitieve rapportage (naar verwachting in het voorjaar van 2008 afgerond) zal ook vraag 1c definitief (op basis van veldonderzoek) kunnen worden beantwoord en kunnen er eindconclusies getrokken worden.

1 Uiteenzetting van het wettelijk kader

1.1 Inleiding

In het vorige hoofdstuk is de problematiek van dit onderzoek uiteengezet en zijn de onderzoeksvraag gepresenteerd. Om de beschreven problematiek te begrijpen en de resultaten van het meettechnisch onderzoek en leveranciersonderzoek op een juiste wijze te kunnen interpreteren, is het van belang om eerst inzicht te hebben in het bestaande wettelijk kader. In dit hoofdstuk worden daarom eerst de wettelijke bepalingen nader toegelicht die van belang zijn in dit onderzoek.

1.2 Artikel 44 van de Gaswet

Op grond van artikel 44, eerste lid, heeft een houder van een vergunning de plicht op een betrouwbare wijze en tegen redelijke tarieven en voorwaarden zorg te dragen voor de levering van gas aan een kleinverbruiker⁴ die daarom verzoekt. Op grond van het tweede lid dient iedere vergunninghouder gas daarom vier weken voor wijziging van de tarieven een opgave van de tarieven aan de Raad van Bestuur van de NMa te verstrekken.

Indien de Raad van oordeel is dat de tarieven van een vergunninghouder onredelijk zijn kan zij, op grond van het derde lid, een tarief vaststellen dat vergunninghouders gas ten hoogste mogen berekenen voor de levering van gas.

Nadere toelichting

Om uitvoering te geven aan bovengenoemde bepaling heeft NMa/DTe het zogenoemde Vangnetmodel opgesteld. Bij de ontwikkeling van dit model (voorafgaand aan de volledige liberalisering) heeft een uitgebreide analyse plaatsgevonden van de totale brutomarges⁵ van leveranciers om zodoende het Vangnetmodel in te richten. Om de leveringstarieven van vergunninghouders te beoordelen op redelijkheid, wordt in het Vangnetmodel rekening gehouden met de volgende elementen:

- De inkoopkosten;
- Een redelijke bruto marge;
- Een redelijke opslag voor liberaliseringskosten;
- Een extra bandbreedte voor tariefdifferentiatie.

⁴ In artikel 43 van de Gaswet, eerste lid, wordt een kleinverbruiker gedefinieerd als een afnemer die naar een op het verbruik in voorgaande jaren gegronde verwachting minder dan 170.000 m³ gas per jaar verbruikt.

⁵ In dit kader dient opgemerkt te worden dat gasexpansie en meetwinst ook (ruim) vóór de liberalisering een onderdeel van de brutomarge van leveranciers vormden.

1.3 Meetvoorwaarden gas - RNB⁶ -

Deze regeling bevat de voorwaarden met betrekking tot de wijze waarop regionale netbeheerders en aangeslotenen zich gedragen ten aanzien van het ontwerp, de aanleg, het beheer en het onderhoud van de meetinrichtingen, evenals het meten van gegevens betreffende het transport en de levering van gas en de uitwisseling van meetgegevens en administratieve gegevens van meetinrichtingen. In paragraaf 3.5 worden de nauwkeurigheidseisen aan de meetinrichting uiteengezet, terwijl in bijlage 1 (onder B. 1.3.5) de zeven graden methode voor volumeherleiding⁷ wordt beschreven.

Nadere toelichting

Gas heeft van nature de eigenschap om in volume toe te nemen indien de temperatuur stijgt. De huidige gasmeters bij kleinverbruikers zijn vrijwel altijd balgengasmeters, die meten op basis van volume (en dus niet op basis van energie-inhoud). Dit betekent dat de meting van afname van gas door kleinverbruikers en de meting van de levering van gas door vergunninghouders afhankelijk is van onder andere de temperatuur. In B1.3.5 van de Meetvoorwaarden Gas - RNB is daarom vastgelegd hoe het bij de consument gemeten volume wordt herleid tot volume onder normaalcondities. In hoofdstuk 2 wordt nader ingegaan op deze methodiek.

⁶ Onderdeel van de voorwaarden als bedoeld in artikel 12 van de Gaswet.

⁷ Deze methode is van toepassing voor een meetinrichting zonder capaciteitsmeting en met een jaarafname van 170.000 m³ of minder en een nominale geregelde druk van maximaal 30 mbar.

2 Resultaten van het meet-technisch onderzoek

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste conclusies uiteengezet van het onderzoek dat Kiwa Gas Technology heeft uitgevoerd naar de correctheid van de gasmeting bij kleinverbruikers. In bijlage 3 van dit rapport is het volledige onderzoeksrapport (fase 1) opgenomen.

2.2 Uiteenzetting volumerherleidingsmethodiek

De meeste kleinverbruikers in Nederland zijn in het bezit van een balgengasmeter. In de Meetcode gas is vastgelegd op welke wijze het volume dat door een balgengasmeter wordt gemeten herleid dient te worden⁸. Dit wordt de zeven graden methode voor volumerherleiding genoemd. Bij deze methode is de veronderstelling dat de gemiddelde temperatuur van gas 7°C bedraagt op het moment dat het gas door een gasmeter stroomt⁹. Indien deze veronderstelling klopt, dan betekent dit dat het volume gas dat een gasmeter meet (en op zijn teller aangeeft) precies hetzelfde is als dat dit onder normale omstandigheden¹⁰ geweest zou zijn. De gasmeter registreert in dat geval het volume correct en van miswijzing tengevolge van gasexpansie is dan geen sprake.

Indien de temperatuur van gas (gemiddeld over een jaar beschouwd en gewogen naar afname) op het moment dat het door de gasmeter stroomt hoger is, dan wordt er een systematische fout in de volumerherleiding geïntroduceerd, aangezien bij deze methode er immers vanuit wordt gegaan dat de temperatuur van gas 7°C bedraagt¹¹.

2.3 Opzet onderzoek

Om deze effecten in de praktijk goed te kunnen inschatten, heeft Kiwa Gas Technology een theoretische analyse gemaakt. Hierbij is allereerst de opwarmingssnelheid van gas onderzocht tijdens het transport onder de grond. Daarnaast is de situatie van de gasmeter ten opzichte van de plek waar het gas de ondergrond verlaat (gedifferentieerd naar laag- en hoogbouwwooningen) met laboratoriumproeven geverifieerd, evenals de invloed van de gasdruk en de invloed van de luchtdruk. Tevens heeft er een beoordeling plaatsgevonden van het metrologisch¹² functioneren van de balgengasmeters, dit op grond van de resultaten van controlemetingen van deze meters. Tenslotte is het onderzoeksrapport van de firma AnMar van maart 2007 (en een latere publicatie uit juni 2007), over het functioneren van huishoudelijke gasmeters, beoordeeld.

⁸ Het door een gasmeter gemeten volume onder bedrijfsomstandigheden (bij heersende gasdruk en gastemperatuur) wordt bij kleinverbruikers voor de verrekening herleid naar normaalcondities (1,01325 bar en 0 °C) volgens de zogenaamde zeven graden methode.

⁹ Daarbij is de gemiddelde leveringsdruk ca. 28 mbar (overdruk).

¹⁰ Normale omstandigheden betekenen in de gastechniek: 0°C en 1,01325 bar.

¹¹ Dit geldt ook indien de gemiddelde atmosferische druk afwijkt van 1,01325 bar en de gemiddelde leveringsdruk (overdruk) afwijkt van 28 mbar.

¹² De mate van nauwkeurigheid van de meter waarbij druk en temperatuur effecten worden uitgesloten.

2.4 Theoretische analyse van de opwarmingsnelheid

Kiwa Gas Technology heeft het effect van opwarmingsnelheid op de miswijzing van de gasmeter theoretisch geanalyseerd. Daarbij is het volgende naar voren gekomen:

Gas heeft een snelle warmte-uitwisseling met de omgevingslucht. De opwarming van gas zorgt ervoor dat het gaat uitzetten. Door gasexpansie treedt er, gemiddeld gezien, een fout op bij de volumeherleiding. Deze fout leidt tot een te hoog vastgesteld verbruik bij de consument¹³.

Deelconclusie Kiwa Gas Technology

Op basis van de resultaten van de theoretische analyse en de laboratoriumproeven concludeert Kiwa Gas Technology dat er sprake lijkt te zijn van opwarming van gas vanaf de plek waar het gas de woning binnenkomt (en daarmee de ondergrond verlaat) tot aan de gasmeter zelf. Door deze opwarming van gas wordt het volume gas verkeerd herleid. Hoe groot deze fout is, lijkt afhankelijk te zijn van de plek waar de gasmeter is geplaatst. De fout ligt tenminste tussen de 1 % (*bij laagbouw*) en 6% (*bij hoogbouw*). In beide gevallen leidt de afwijking tot een te hoog vastgesteld verbruikt volume door de consument. Deze voorlopige waarden komen voort uit de theoretische analyse.

De gevonden voorlopige resultaten bieden voldoende aanleiding voor het uitvoeren van een veldonderzoek, waarbij de daadwerkelijke expansie duidelijk zal worden. Verschillen in woonsituatie tussen huishoudens onderling (hoogbouw versus laagbouw, stedelijk versus landelijk, etc.) zullen expliciet onderdeel zijn van dit vervolgonderzoek in het veld.

Kiwa Gas Technology heeft in haar tussenrapportage ook reeds voorbereidende analyses gedaan ten aanzien van de volgende effecten. Deze zullen in de definitieve rapportage aan de orde komen:

- In hoeverre vindt opwarming of afkoeling plaats over het ondergrondse leidingtraject tot aan de woning;
- Wat is de invloed van gasdruk en de heersende luchtdruk op de meting van gas.

2.5 Het metrologisch functioneren van huishoudelijke gasmeters

Uit onderzoek naar het metrologisch functioneren van balgengasmeters blijkt dat de gemiddelde miswijzing van de in Nederland bij de kleinverbruikers in gebruik zijnde balgengasmeters tussen -0,17% (bij hoge afname) en +0,92% (bij lage afname) ligt. De miswijzing zal gemiddeld iets dichterbij de +0,92% liggen dan bij de -0,17%.

Deelconclusie Kiwa Gas Technology

Er is naar verwachting sprake van een lichte afwijking die gemiddeld in het nadeel van de klant is. Deze afwijking is kleiner dan de door AnMar genoemde 1,5%. De miswijzing van de meters ligt in ieder geval ruim binnen de IJkwettelijke nauwkeurigheidsgrenzen.

¹³ Dit te hoge verbruik heeft niet per definitie nadelige (financiële) gevolgen voor de consument, zoals in hoofdstuk 3 uiteen zal worden gezet.

2.6 Beoordeling van de AnMar rapporten

Volgens Kiwa Gas Technology zijn de door AnMar getrokken conclusies en aanbevelingen gebaseerd op proefnemingen die qua uitvoering en omvang niet representatief zijn voor de (gemiddelde) gasmeting bij kleinverbruikers in Nederland.

2.7 Tussentijdse conclusies

Op grond van het eerste fase onderzoek heeft Kiwa Gas Technology geconcludeerd dat er sprake is van een meetfout door opwarming van het gas onder invloed van de omgevingstemperatuur. De meetfout leidt tot een te hoog vastgesteld verbruikt volume door de consument. De verschillen tussen huishoudens lijken significant en mede afhankelijk te zijn van de woonsituatie (hoogbouw-laagbouw), maar definitieve conclusies kunnen pas getrokken worden nadat veldonderzoek hiernaar is verricht. Tot slot lijkt er een licht positieve miswijzing te zijn ten gevolge van de metrologische beperking die de gasmeter heeft. Deze afwijking is echter minder groot dan door AnMar genoemd.

2.8 Vervolgstappen in het meet-technisch onderzoek

In de komende maanden wordt een veldonderzoek uitgevoerd waarbij de effecten van opwarming van gas in kaart worden gebracht. Op basis hiervan kan NMa/DTe in haar definitieve rapportage uitspraken doen over de omvang van de miswijzing ten gevolge van gasexpansie.

3 Uitkomsten van het leveranciersonderzoek

3.1 Inleiding

Zoals in het vorige hoofdstuk aangegeven, heeft het laboratorium onderzoek van Kiwa Gas Technology uitgewezen dat er sprake is van gasexpansie. De afgelopen maanden heeft NMa/DTe in kaart gebracht in hoeverre vergunninghouders bekend zijn met gasexpansie en wat de eventuele effecten hiervan zijn op het gehanteerde leveringstarief. In dit hoofdstuk worden de resultaten hiervan uiteengezet.

3.2 Opzet onderzoek

Deelnemende partijen

Om representatieve uitspraken te kunnen doen, heeft NMa/DTe vier grote vergunninghouders op de kleinverbruikersmarkt¹⁴ gevraagd om deel te nemen aan het onderzoek. Daarnaast zijn twee relatief kleine nieuwe toetreders bij het onderzoek betrokken, om zodoende a) een vergelijking te kunnen maken tussen vergunninghouders met een groot, respectievelijk klein marktaandeel en b) tussen vergunninghouders met en zonder historische data & kennis¹⁵. De hierboven genoemde vergunninghouders vertegenwoordigen tezamen ongeveer 85% van de kleinverbruikersmarkt (gebaseerd op het aantal lopende leveringscontracten) en is daarmee een representatieve onderzoeksgroep.

Uitvoering van het onderzoek

Op 19 juni 2007 heeft NMa/DTe een schriftelijk informatieverzoek (opgenomen in bijlage één) aan alle bovengenoemde vergunninghouders gestuurd. Hierin zijn alle betrokken partijen verzocht om NMa/DTe door middel van een schriftelijke reactie te informeren over onderstaande onderzoeksonderdelen:

- Bekendheid met gasexpansie;
- Invloed van gasexpansie op het leveringstarief en/ of de bruto winst;
- Invloed van gasexpansie op het leveringstarief en/of de bruto winst bij aanpassing meetstandaard.

Iedere vergunninghouder heeft tijdens een individueel gesprek vervolgens een nadere toelichting gegeven op de door hen verstrekte informatie, waarna NMa/DTe een professioneel oordeel heeft geveld over de betrouwbaarheid hiervan. Hiertoe is de verstrekte informatie getoetst op de factoren 1) betrouwbaarheid, 2) correctheid, 3) volledigheid en 4) nauwkeurigheid.

¹⁴ Alleen leveringstarieven zijn in het kader van dit onderzoek onderzocht. Transporttarieven zijn voor dit vraagstuk niet aan de orde. Dit hangt samen met de wijze waarop transporttarieven op dit moment worden gereguleerd door DTe, namelijk door toegestane inkomsten te delen door de afzet. Er geldt: $\text{Tariefhoogte} = \frac{\text{Toegestane Inkomsten}}{\text{afzet}}$. Zou op een of andere manier het gemeten volume dalen, dan zou de netbeheerder dus minder eenheden factureren. Hierdoor daalt de afzet. Aangezien de kosten van het netwerk hier niet afhankelijk van zijn (en daarmee ook niet de geregleerde Toegestane Inkomsten) moet een lagere afzet samengaan met hogere tarieven (en vice versa) om de kosten te dekken. Stel dat heden 2100 m^3 wordt gemeten bij 15 graden en dat het 2000 m^3 zou zijn bij nul graden. Dan zou gelden factuur nu is $2100 \text{ m}^3 * 0,020 \text{ eur} = 42 \text{ eur}$ (bij $T = 15$ graden). De factuur zou anders zijn: $2000 \text{ m}^3 * 0,021 \text{ eur} = 42 \text{ eur}$ (bij $T = 0$ graden).

¹⁵ DTe heeft zich in het onderzoek naar het functioneren van de markt mede in verband met lastenverlichting voor de sector gericht op een selectie van vergunninghouders.

Interpretatie resultaten door NMa/DTe

Als gevolg van haar wettelijke monitoringstaak¹⁶ beschikt NMa/DTe over relevante kennis inzake de ontwikkeling op

- en werking van - zowel de groothandelsmarkt als de kleinverbruikersmarkt en de contractuele afspraken die bestaan tussen marktpartijen. Doordat NMa/DTe de (landelijke) netbeheerders reguleert is eveneens kennis rondom de technische en economische werking van het gastransport aanwezig (waaronder allocatie en reconciliatie). Door het beoordelen van de leveringstarieven van vergunninghouders (via het Vangnetmodel) heeft NMa/DTe tenslotte kennis van zaken van de inkoopstrategieën (inclusief bijbehorende inkoopovereenkomsten), maar ook de wijze waarop de leveringstarieven van vergunninghouders tot stand komen.

Op grond van deze kennis heeft NMa/DTe een professioneel oordeel kunnen vellen over de verstrekte informatie, waarmee de 'bewegingsruimte' voor een vergunninghouder om onjuiste en/of onvolledige informatie te verstrekken beperkt is. Naar de mening van NMa/DTe voldoet de verstrekte informatie aan de vier factoren die hierboven zijn genoemd. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de informatie die vergunninghouders rondom de omvang van gasexpansie aan NMa/DTe hebben verstrekt door de betreffende partijen als indicatief worden aangemerkt. Het criterium 'nauwkeurigheid' dient bij dit onderwerp daarom in het juiste perspectief gezien te worden.

3.3 Uitkomsten van het onderzoek

3.3.1 Bekendheid met gasexpansie door vergunninghouders gas

Gasexpansie is een bekend principe

Vijf van de zes vergunninghouders hebben formeel aan NMa/DTe kenbaar gemaakt dat zij bekend zijn met het principe van gasexpansie. Eén vergunninghouder heeft als nieuwkomer formeel aangegeven hiervan niet op de hoogte te zijn, maar de betreffende directie heeft in het individuele gesprek alsnog (informeel) te kennen gegeven dat gasexpansie voor hen een bekend principe is.

Gasexpansie vormt onderdeel van het meetresultaat

Voor vier van de zes vergunninghouders vormt gasexpansie één van de onderdelen van het zogenoemde "meetresultaat". Het meetresultaat kan daarbij gedefinieerd worden als het verschil tussen de hoeveelheid ingekocht gas en afname van gas (verbruik) door kleinverbruikers. Of er sprake is van een positief meetresultaat (en daarmee meetwinst) is afhankelijk van enerzijds de omvang van gasexpansie en anderzijds de hoeveelheid gas die "verloren" gaat. Het verlies van gas kan ontstaan door lekverliezen of fraude, maar ook door niet gemeten verbruik. Voorts kan gebrekkige data bij kleinverbruikers, danwel telemetrie fouten bij grootverbruikers hieraan debet zijn. Tenslotte kunnen ook leegstand op netwerken, meetafwijkingen binnen meettolerantie of weersomstandigheden invloed hierop hebben. In bijlage 2 wordt een nadere beschrijving gegeven van deze factoren.

¹⁶ In artikel 5 van de Elektriciteitswet 1998 is vastgelegd dat de Raad van Bestuur van de NMa rekening dient te houden bij het uitoefenen van haar taken met de mate waarin er sprake is van een niet-discriminatoire en transparante elektriciteitsmarkt en gasmarkt die gekenmerkt worden door daadwerkelijke mededinging en een doeltreffende marktwerking. Deze ontwikkelingen worden ieder jaar vastgelegd in een marktmonitor over de groothandelsmarkt en kleinverbruikersmarkt.

Geen van de vergunninghouders heeft aangegeven precies te weten wat de omvang van gasexpansie is en hoeveel gas er exact verloren gaat. Als gevolg hiervan kan de meetwinst niet nauwkeurig worden gespecificeerd. Drie vergunninghouders (allen incumbents) geven wel een eenduidige indicatie van de omvang van het meetresultaat op basis van data uit het verleden. Volgens deze partijen is er een structureel positief meetresultaat (waar gasexpansie een onderdeel van is) variërend van 1% tot 1,5% á 1,7%¹⁷. Dit betekent dat de omvang van gasexpansie groter is dan de hoeveelheid gas die verloren gaat.

De overige vergunninghouders (allen nieuwkomers) hebben kenbaar gemaakt niet over een indicatie van de meetwinst beschikken. Deze partijen hebben tevens aangegeven niet over data te beschikken waardoor zij rekening zouden kunnen houden met meetwinst bij het vaststellen van hun leveringstarieven.

Deelconclusie NMa/DTe

De meeste vergunninghouders die betrokken zijn geweest bij het onderzoek zijn bekend met gasexpansie en meetwinst (waar gasexpansie een onderdeel van is). Drie betrokken incumbents geven daarnaast te kennen dat de meetwinst volgens hen 1% tot 1,7% bedraagt¹⁸. Over de juistheid van deze percentages kan NMa/DTe vooralsnog geen uitspraken doen, aangezien de hiertoe benodigde informatie niet voorhanden is. De meetwinst kent volgens de betrokken partijen een grillig en niet voorspelbaar verloop, waardoor het verdisconteren van de meetwinst in de brutomarge van het leveringstarief uitsluitend bij benadering mogelijk is (en enkel op de lange termijn om schommelingen te dempen of te spreiden).

Voor de liberalisering konden (geïntegreerde) netbeheerders en vergunninghouders door optelling van individuele meterstanden en vergelijking van deze cumulatieve standen met het gemeten volume op het Gasontvangststation¹⁹ (GOS) een goede inschatting maken van het meetresultaat in een bepaalde periode. Sinds de liberalisering is het voor incumbent vergunninghouders moeilijker geworden om zicht te houden op gasexpansie (en daarmee de meetwinst), omdat meerdere leveranciers aansluitingen achter een GOS beleveren. Nieuwkomers beschikken op dit moment niet over data rondom meetwinst.

3.3.2 *Invloed van gasexpansie op het leveringstarief en winstmarge*

Gasexpansie heeft geen invloed op gasinkoop

Alle betrokken vergunninghouders hebben aan NMa/DTe kenbaar gemaakt dat zij bij de inkoop van gasvolumes voor de levering aan kleinverbruikers geen rekening houden met gasexpansie (of meetwinst). De

¹⁷ DTe heeft uit oogpunt van zorgvuldigheid ervoor gekozen om vooralsnog geen financiële conclusies aan deze percentages te verbinden. De hier genoemde percentages zijn namelijk niet geverifieerd, terwijl het ook niet mogelijk is om deze percentages één-op-één door te berekenen in de energierekening.

¹⁸ Hierbij dient opgemerkt te worden dat de omvang van de meetwinst niet gelijk is aan de omvang van gasexpansie. Zoals reeds aangegeven vormt de meetwinst namelijk uiteindelijk het verschil tussen de omvang van gasexpansie minus de hoeveelheid gas dat verloren gaat als gevolg van lekverliezen, fraude etc.

¹⁹ GOS: gasontvangststation, zijnde een administratief verzamelpunt, doorgaans gedefinieerd op de grens van het landelijk gastransportnet en een (deel van een) regionaal gastransportnet, ten behoeve van de uitvoering van een aantal marktfaciliterende taken door de netbeheerder, meestal samenvallend met de plaats van een of meer systeemverbinding(en). Indien het verzamelpunt betrekking heeft op meer dan één systeemverbinding, wordt het ook wel aangeduid als "pseudo-GOS" (definitie GTS).

inkoop van gas voor kleinverbruikers wordt normaliter gebaseerd op zogenoemde verbruikersprofielen, hetgeen een feitelijke grove schatting is van het verbruik.

Deze schattingen zijn gebaseerd op historische meterstanden en de praktijk heeft uitgewezen dat dit ook niet altijd nauwkeurige waarden zijn²⁰. De feitelijke inkoop van het gas vindt daarnaast plaats op het GOS, dat eigendom is van de netbeheerder. De netbeheerder beschikt over gegevens van verdeling van het gas over de verschillende leveranciers op een GOS. Alle partijen geven aan op dit moment niet over voldoende nauwkeurige en betrouwbare gegevens (zoals gedetailleerde verbruiksprofielen) te beschikken. Als zodanig zijn vergunninghouders niet in staat om bij de inkoop rekening te houden met gasexpansie.

Naar de mening van NMa/DTe lijken deze uitspraken aannemelijk. Allereerst is de omvang van gasexpansie (maar ook lekverliezen en fraude, etc.) niet in detail bekend en zal deze van jaar tot jaar waarschijnlijk een grillig verloop vertonen. Voor zover NMa/DTe bekend hebben vergunninghouders nog geen meetwinst ontvangen, waardoor partijen ook niet kunnen weten wat de uiteindelijke meetwinst zal zijn.

Bij het vaststellen van leveringstarieven wordt rekening gehouden met meetwinst

Alle incumbents en één nieuwkomer hebben aangegeven dat bij het vaststellen van de leveringstarieven voor kleinverbruikers rekening wordt gehouden met meetwinst. De verschillende partijen wijzen daarbij op de onvoorspelbaarheid van de meetwinst. Bovendien is de uiteindelijke hoogte van de meetwinst volgens deze partijen niet bekend²¹. Over de wijze waarop de meetwinst in het leveringstarief wordt verdisconteerd, is het volgende bekend:

- ❑ Bij twee incumbents vormt de verwachte meetwinst onderdeel van de door hen (gewenste) bruto marge, terwijl de derde incumbent de meetwinst als onderdeel van de opbrengsten ziet (en daarmee als een factor bij de bedrijfsvoering);
- ❑ Eén nieuwkomer heeft aangegeven dat de meetwinst (waarvan de hoogte niet bekend is) verdisconteerd wordt in het leveringstarief en dat dit leveringstarief tot stand komt op basis van concurrentie.
- ❑ De overige twee partijen hebben kenbaar gemaakt dat zij bij het vaststellen van de leveringstarieven geen rekening kunnen houden met gasexpansie en/of meetwinst aangezien zij hierover geen informatie hebben. Daarbij heeft één partij opgemerkt dat de lage marges op gas en kleine prijsverschillen in de markt erop wijzen dat alle vergunninghouders meetwinst meenemen in de marge.

Uit bovenstaande blijkt dat verschillende vergunninghouders verschillend omgaan met meetwinst. Bij enkele partijen zit dit in de brutomarge, bij anderen niet. Geen van de nieuwkomers is echter van mening dat zij een mogelijk nadeel ondervinden ten opzichte van incumbents als gevolg van meetwinst.

Deelconclusie NMa/DTe

²⁰ Wettelijk gezien dient de meterstand maar één keer per drie jaar fysiek opgenomen te worden. Kleinverbruikers geven in de tussentijdse jaren de meterstanden vaak zelf door, waarbij de praktijk heeft uitgewezen dat deze meterstanden niet altijd correct zijn.

²¹ Vooralsnog heeft DTe geen zicht wanneer (en op welke wijze) de verwachte meetwinst wordt verkregen. Nader onderzoek in de komende periode moet hier meer duidelijkheid over geven.

Op grond van de door vergunninghouders verstrekte informatie, lijkt er bij het inkopen van gasvolumes geen rekening gehouden te worden met gasexpansie. Voor zover NMa/DTe bekend verdisconteren vergunninghouders die bekend zijn met meetwinst (waar gasexpansie een onderdeel van is) deze meetwinst daarnaast geheel of gedeeltelijk in het leveringstarief. Dit betekent dat de leveringstarieven van deze vergunninghouders lager uitvallen dan dat het geval zou zijn indien vergunninghouders geen rekening zouden houden met meetwinst.

Verschillende vergunninghouders hebben aangegeven dat de meetwinst onderdeel vormt van de brutomarge. Voor zover NMa/DTe heeft kunnen constateren lijken er geen aanwijzingen te zijn dat deze verdiscontering leidt tot een *extra* brutomarge voor de levering van gas aan kleinverbruikers voor deze vergunninghouders (in paragraaf 3.3.3 wordt hier nader op ingegaan). Tevens hebben vergunninghouders die geen zicht hebben op de hoogte van de meetwinst (zoals nieuwkomers) aangegeven deze meetwinst niet te verdisconteren in het tarief. In de praktijk wijken de leveringstarieven van incumbents en nieuwkomers echter niet veel van elkaar af. Dit komt doordat nieuwkomers, om te kunnen groeien, scherp moeten concurreren met bestaande marktpartijen. Als gevolg hiervan worden de leveringstarieven vaak vastgesteld door dicht tegen de tarieven van incumbents (waar meetwinst wel verdisconteerd is in de leveringstarieven) aan te gaan zitten.

Op grond van de door vergunninghouders verstrekte informatie lijkt er tot op heden geen sprake te zijn van een structureel inkomstenvoordeel voor leveranciers als gevolg van gasexpansie of meetwinst. De verwachte meetwinst vormt immers onderdeel van de brutomarge en bij het beoordelen van de leveringstarieven op redelijkheid is hiermee rekening gehouden. NMa/DTe stelt daarbij vast dat leveranciers, vanwege de meetwinst, pas op een later tijdstip hun brutomarge realiseren. Op dit moment is nog niet inzichtelijk op welk moment deze meetwinst wordt verkregen.

3.3.3 *Zienswijze NMa/DTe op meetwinst als onderdeel van de brutomarge*

Zoals in hoofdstuk 1 reeds aangegeven heeft NMa/DTe bij de ontwikkeling van haar Vangnetmodel een uitgebreide analyse gemaakt van de totale brutomarges van leveranciers. Gasexpansie en meetwinst vormden ook (ruim) vóór de liberalisering een onderdeel van de brutomarge van leveranciers. NMa/DTe heeft op dit moment geen aanleiding om te veronderstellen dat de gasexpansie en/of meetwinst na de liberalisering substantieel zijn veranderd en dat vergunninghouders zodoende een extra bruto marge ontvangen. Als zodanig ziet NMa/DTe op dit moment daarom geen aanleiding om haar Vangnetmodel aan te passen.

Mocht na het verkrijgen van de meetwinst blijken dat deze structureel hoger uitvalt, dan zal in het Vangnetmodel mogelijk wel een wijziging worden doorgevoerd rondom de wijze waarop meetwinst hierin wordt meegenomen. In de praktijk hebben vergunninghouders de verwachte meetwinst nog niet ontvangen, waardoor uitspraken over omvang en eventuele aanpassing van het Vangnetmodel voorbarig zijn.

3.3.4 *Invloed mogelijke aanpassing meetstandaard op het leveringstarief*

Wijziging van de meetstandaard zal tot leiden tot stijging leveringstarieven

De zes betrokken vergunninghouders hebben aangegeven dat een normaanpassing niet zal leiden tot een wijziging van de omvang van in te kopen volumes. Daarentegen zal een normaanpassing, mede gezien de geringe marges die op dit moment op gaslevering aan kleinverbruikers worden verdiend, wel leiden tot directe of indirecte aanpassing van de leveringstarieven.

Indien een leverancier als uitgangspunt hanteert dat de brutomarge voor en na de normaanpassing gelijk dient te zijn, zal de verhoging van het leveringstarief evenredig zijn aan de verlaging van de norm (omgerekend naar verbruik). Indien een leverancier als uitgangspunt hanteert dat de brutomarge tot stand komt op basis van concurrentie, marktwerking en overige niet vooraf vast te stellen factoren, zal de verhoging van het leveringstarief mogelijk niet geheel overeenkomen met de verlaging van de norm.

Deelconclusie NMa/DTe

Voor zover NMa/DTe bekend zal een aanpassing van de norm als gevolg van gasexpansie betekenen dat vergunninghouders minder kubieke meters gas in rekening kunnen brengen aan kleinverbruikers. Dit betekent dat de inkomsten voor vergunninghouders terug kunnen lopen, hetgeen volgens hen gecompenseerd kan en zal worden door hogere leveringstarieven. Gezien het feit dat NMa/DTe op dit moment geen aanwijzing heeft gevonden dat sprake is van is van een structureel inkomstenvoordeel voor vergunninghouders vanwege gasexpansie of meetwinst, ligt het voor de hand dat een eventuele normaanpassing ook zal leiden tot een aanpassing van het Vangnetmodel. Dit model houdt er rekening mee dat vergunninghouders hogere tarieven in de markt gaan zetten die het "verlies" aan afzet moeten compenseren.

Tevens merkt NMa/DTe op dat een eventuele normaanpassing niet alleen gevolgen zal hebben voor het leveringstarief dat de consument betaalt. De consument betaalt immers ook transportkosten en energiebelasting over afgenomen hoeveelheden gas. Gezien de huidige transport tariefreguleringsmethode op basis van omzetten van netbeheerders (zoals kort toegelicht in voetnoot 14) ligt het voor de hand dat een ingreep die de afzet verlaagt, zal leiden tot een navenante verhoging van het transporttarief. NMa/DTe heeft geen onderzoek gedaan naar effecten van het minder volume in rekening brengen aan kleinverbruikers voor energiebelasting.

3.4 Belangrijkste tussentijdse conclusies uit het leveranciersonderzoek

Op grond van de door vergunninghouders verstrekte informatie komt NMa/DTe tot de volgende tussentijdse conclusies:

1. Gasexpansie is een bekend fenomeen voor vrijwel alle vergunninghouders en vormt met andere factoren, zoals lekverliezen en fraude, onderdeel van de meetwinst.
2. Vergunninghouders die bekend zijn met meetwinst lijken deze meetwinst in hun leveringstarieven te verdisconteren (hetgeen betekent dat het tarief lager wordt gesteld dan wanneer geen sprake zou zijn van meetwinst).
3. Meetwinst vormt onderdeel van de brutomarge van vergunninghouders. Op dit moment heeft NMa/DTe geen signalen dat meetwinst een *extra* bruto marge oplevert.
4. Indien een aanscherping van de zeven graden methode voor volumeherleiding wordt doorgevoerd, zullen de meeste vergunninghouders het effect hiervan geheel of gedeeltelijk compenseren door het leveringstarief te verhogen.

5. Een normaanpassing (zoals hierboven beschreven) heeft gevolgen voor alle tarieven die in rekening worden gebracht op basis van afgenomen hoeveelheden. Dit zijn naast de (variabele) leveringstarieven ook de (variabele) transportkosten²² en de energiebelasting.

3.5 Vervolgstappen in het leveranciersonderzoek

De komende maanden zal NMa/DTe nader onderzoek verrichten om meer inzicht te verkrijgen in de exacte omvang van meetwinst. Daarnaast wordt in kaart gebracht op welk moment (en op welke wijze) vergunninghouders deze meetwinst ontvangen.

4 Tussentijdse conclusies van het onderzoek

4.1 Inleiding

In hoofdstuk 2 (meet-technisch onderzoek) en hoofdstuk 3 (leveranciersonderzoek) is nader ingegaan op het bestaan van gasexpansie en de effecten hiervan op gasinkoop door vergunninghouder en leveringstarieven.

²² Dit geldt uiteraard niet meer op het moment van invoering van het capaciteitstarief waarbij transportkosten volume-onafhankelijk worden.

In dit hoofdstuk worden de onderzoeksvragen zoals in de inleiding uiteengezet - voor zover mogelijk - beantwoord.

4.2 Meet-technisch onderzoek

De Minister heeft NMa/DTe bij aanvang van het onderzoek gevraagd om te onderzoeken of er aanleiding bestaat om de huidige methode van volumeherleiding, zoals beschreven in de Meetcode Gas – RNB – (opgenomen in B.1.3.5.) te herzien.

De volledige beantwoording van deze vraag kan pas plaatsvinden als de tweede fase van het meet-technisch onderzoek (veldonderzoek) is afgerond. Op grond van de eerste fase (laboratoriumonderzoek) kunnen tot op heden onderstaande vragen op de volgende wijze beantwoord worden.

a. Wat is het oordeel van gastechische experts over de bevindingen van dr. ir. van Putten zoals gepresenteerd in zijn onderzoeksrapport van maart 2007?

De door AnMar getrokken conclusies en aanbevelingen zijn volgens Kiwa Gas Technology gebaseerd op proefnemingen die qua uitvoering en omvang niet representatief zijn voor de (gemiddelde) gasmeting bij kleinverbruikers in Nederland. De uitspraken over de invloed van expansie op de kosten voor de consument zijn niet correct. Dit wil echter niet zeggen dat er geen sprake zou zijn van een te hoog gemeten volume als gevolg van gasexpansie.

b. Welk oordeel kan worden gegeven over het metrologisch functioneren van de gasmeters, is er sprake van structurele afwijkingen in de volumemeting, en zo ja, vallen die binnen de IJkwettelijke normen of niet?

De gemiddelde miswijzing van de in Nederland bij de kleinverbruikers in gebruik zijnde balgengasmeters ligt tussen -0,17% (bij hoge afname) en +0,92% (bij lage afname). De miswijzingen van de individuele balgengasmeters liggen ruim binnen de IJkwettelijke nauwkeurigheidsgrenzen.

c. Welke uitspraken kunnen worden gedaan over de opwarmingsnelheid van gas, wat is de relatie tussen de locatie van gasmeter in het huis en de plek waar het gas de ondergrond verlaat en hoe verhoudt zich dat tot beschikbare gegevens over de plek waar in het gemiddelde Nederlandse huishouden de gasmeter is geplaatst?

De definitieve beantwoording van deze vraag kan pas plaatsvinden nadat de tweede fase van het meet-technisch onderzoek is afgerond.

4.3 Leveranciersonderzoek

Met betrekking tot het functioneren van de markt is NMa/DTe gevraagd om te onderzoeken of er bij een structurele meetafwijking in het nadeel van de consument sprake is van onredelijke winstmarges bij vergunninghouders. Tevens wordt gevraagd of enig andere constatering met betrekking tot onnauwkeurige volumeherleiding die op basis van artikel 44 van de Gaswet interventie van NMa/DTe rechtvaardigen.

d. Worden eventuele structurele meetafwijkingen verdisconteerd in de leveringstarieven van gas zoals wordt gesteld door EnergieNed (persbericht 2 april 2007)?

Ja, vergunninghouders die bekend zijn met meetwinst lijken deze meetwinst in hun leveringstarieven te verdisconteren. Dit betekent dat het leveringstarief lager wordt gesteld dan wanneer geen sprake zou zijn van meetwinst. Meetwinst vormt een onderdeel van de brutomarge van vergunninghouders. Er zijn geen signalen dat meetwinst een extra bruto marge inhoudt.

f. Is er aanleiding om aan te nemen dat de leveringstarieven voor gas zullen stijgen indien meetverschillen standaard worden gecorrigeerd?

Ja, indien een aanscherping van de zeven graden methode voor volumeherleiding wordt doorgevoerd, zullen de meeste leveranciers het effect hiervan geheel of gedeeltelijk doorvoeren middels een tariefverhoging. Gezien het feit dat NMa/DTe op dit moment geen aanwijzing heeft dat sprake is van een structureel inkomstenvoordeel voor vergunninghouders vanwege gasexpansie of meetwinst, ligt het voor de hand dat een eventuele normaanpassing ook zal leiden tot een aanpassing van het Vangnetmodel. Dit model houdt er rekening mee dat vergunninghouders hogere tarieven in de markt gaan zetten die het "verlies" aan afzet moeten compenseren.